

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΔΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Αριθμός Απόφασης 236/2022

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το Πρακτικό 16/20.05.2022, της τακτικής συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ήλιδας.

ΘΕΜΑ: Γνωμοδότηση δικηγόρου για άσκηση ή μη ενδίκων μέσων κατά της υπ'αριθμ. 67/2022 αποφάσεως του Μονομελούς Εφετείου Πατρών.

Στην Αμαλιάδα, σήμερα 20-05-2022, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:00', συνήλθε σε Τακτική συνεδρίαση η Οικονομική Επιτροπή, ύστερα από τη με αριθμό πρωτ. 10305/16/16.05.2022 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου, η οποία επιδόθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα στα μέλη της, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 67 και 75 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87), όπως ισχύει.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΑΠΟΝΤΕΣ
1. Λυμπέρης Γιάννης- Δήμαρχος/Πρόεδρος	1. Αναγνωστόπουλος Κων/νος- μέλος
2. Χριστοφόρου Ευάγγελος-Αντιδήμαρχος	2. Αμπού Χάντμπα Μισέλ-μέλος
3. Αστερής Ευγένιος-μέλος	3. Χριστοδουλόπουλος Χρήστος-μέλος
4. Παναγιωτάρας Παναγιωτης-μέλος	
5. Παπαδόπουλος Βασίλειος-Αντιδήμαρχος	
6. Ζαχαρόπουλος Βασίλειος-Αντιπρόεδρος	

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο εννέα (9) μελών δήλωσαν παρόντα έξι (6) μέλη, ο Πρόεδρος κ. Λυμπέρης Γιάννης, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Στη συνεδρίαση κλήθηκε και ο κ. Χριστοδουλόπουλος Χρήστος, κατόπιν κατάθεσης από 5.4.2022, στο Γραφείο υποστήριξης αιρετών οργάνων του Δήμου, τις υπ'αριθμ.1777Β/24.3.2022 έκθεσης επίδοσης αίτησης Αναστολής εκτέλεσης, της αριθμ.πρωτ.:ΕΜΠ.12/21.2.2022 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου.

Τα πρακτικά τηρήθηκαν από το δημοτικό υπάλληλο κ. Βούλγαρη Χρήστο.

2^ο Θέμα Προ-ημερήσιας διάταξης

Ο Δήμαρχος – Πρόεδρος αναφερόμενος στο 2^ο θέμα της προ-ημερήσιας διάταξης, κάλεσε τα μέλη να εγκρίνουν τη συζήτηση του θέματος ως κατεπείγον, αφού πρέπει να συζητηθεί κατά προτεραιότητα, με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, καθόσον καταληκτική ημερομηνία άσκησης του ένδικου μέσου της αναιρέσης είναι η 20^η -5-2022.

Η Οικονομική Επιτροπή ύστερα από διαλογική συζήτηση και λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 77 παρ. 3 του Ν. 4555/2018 (Α' 133), την παρ. 1 του άρθρου 40 του Ν. 4735/2020 (Α' 197), καθώς και την πρόταση του Δημάρχου – Προέδρου, ομόφωνα εγκρίνει τη συζήτηση του θέματος προ ημερήσιας διάταξης ως κατεπείγον.

Ακολουθώντας ο Δήμαρχος – Πρόεδρος, έθεσε υπόψη των μελών της Οικονομικής Επιτροπής την από 17-05-2022 εισήγηση της Νομικής Συμβούλου του Δήμου με θέμα: «άσκηση ή μη ενδίκων μέσων κατά της υπ'αριθμ. 67/2022 αποφάσεως του Μονομελούς Εφετείου Πατρών», η οποία αναφέρει τα εξής:

«Την 21-4-2022 και με αριθμό πρωτ. 8733 κοινοποιήθηκε στον Δήμο 'Ηλιδας η υπ'αριθμ. 67/2022 απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Πατρών, δια της οποίας απορρίφθηκε η από 15-4-2014 έφεση και με αριθμό εκθ. Κατ. 24/16-4-2014 έφεση του Δήμου 'Ηλιδας κατά των εφεσιβλήτων: 1) Ζακελλάρου Παναγιώτη, 2) Μητροπούλου Νικολίτσας, 3) Μπάτση Αθανασίας κλπ.

Συγκεκριμένα οι άνω εφεσίβλητοι – ενάγοντες είχαν ασκήσει Ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αμαλιάδας κατά του Δήμου 'Ηλιδας την από 16-10-2013 και με αριθμό κατ. 816/ΕΜ/195/2013 αγωγή τους, κατά την διαδικασία των εργατικών διαφορών, με την οποία ζητούσαν όπως ο Δήμος 'Ηλιδας υποχρεωθεί να αποδέχεται τις υπηρεσίες των εναγόντων και με την καταβολή των αποδοχών τους, όπως ίσχυαν πριν τεθούν την 23-7-2013 σε διαθεσιμότητα και υποχρέωσε τον Δήμο να καταβάλει σε έκαστο των εναγόντων τα αναφερόμενα στην αγωγή τους ποσά., λόγω της μείωσης των αποδοχών τους κατά ποσοστό 25% κατά το διάστημα που είχαν τεθεί σε διαθεσιμότητα.

Επί της άνω αγωγής εκδόθηκε η υπ'αριθμ. 34/2014 οριστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αμαλιάδας, η οποία έκανε δεκτή την άνω αγωγή των εναγόντων. Κατά αυτής της αποφάσεως ο Δήμος 'Ηλιδας άσκησε Ενώπιον του Μονομελούς Εφετείου Πατρών την άνω από 15-4-2014 έφεση του, η οποία συζητήθηκε στις 2-9-2021 και εκδόθηκε η υπ'αριθμ. 67/2022 απόφαση, δια της οποίας απορρίφθηκε η έφεση του Δήμου 'Ηλιδας.

Από την επανεκτίμηση των ένορκων καταθέσεων των μαρτύρων, που εξετάσθηκαν στο ακροατήριο και από όλα τα έγγραφα αποδείχθηκε Ενώπιον του άνω Δικαστηρίου ότι οι ενάγοντες αρχικά απασχολήθηκαν στον εναγόμενο πρώην Δήμο Αμαλιάδας και ήδη Δήμο 'Ηλιδας, στα πλαίσια εκτέλεσης προγράμματος απόκτησης εργασιακής εμπειρίας νέων, στη φύλαξη σχολικών κτιρίων, από την 5-2-2001 έως και την 30-9-2006 με αλληπάλληλες διαδοχικές συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου, δυνάμει συμφωνητικών συν εργασίας για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας στα πλαίσια του ως άνω προγράμματος, που συνάπτονταν με τους ενάγοντες και τον εναγόμενο Δήμο και την συμμετοχή της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, ως φορέα υλοποίησης του προγράμματος αυτού. Στα πλαίσια των συμβάσεων αυτών, απασχολήθηκαν ως σχολικοί φύλακες σε σχολικές μονάδες εντός των τοπικών ορίων του Δήμου. Στην συνέχεια και επειδή κρίθηκε ότι οι σχολικοί φύλακες κάλυπταν πάγιες και διαρκείας ανάγκες, οι ως άνω συμβάσεις ορισμένου χρόνου των εναγόντων μετατράπηκαν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου κατ'εφαρμογή του άρθρου 11 του π.δ. 164/2004 από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο Αορίστου Χρόνου ΟΤΑ Ν. Ηλείας, με το υπ'αριθμ. 10/2004 πρακτικό του που εγκρίθηκε με την υπ'αριθμ. 493/2006 απόφαση του Δ' Τμήματος του ΑΣΕΠ. Στην συνέχεια συστάθηκαν 13 οργανικές θέσεις σχολικών φυλάκων, με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στον τότε Δήμο Αμαλιάδας με την υπ'αριθμ. 24863/2006 απόφαση των Υφυπουργών Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης- Οικονομίας και Οικονομικών. Με την υπ'αριθμ. 146/2006 απ'φοση του Δημάρχου Αμαλιάδας, οι ενάγοντες και καθένας από αυτούς από 1-10-2006 κατατάχθηκαν σε ισάριθμες οργανικές θέσεις ειδικότητας ΔΕ Σχολικών Φυλάκων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και παρείχαν τις υπηρεσίες τους σε τρεις βάρδιες, καθ'όλη την διάρκεια του έτους και ακόμη μετά την λήξη του σχολικού έτους, σύμφωνα με το σχετικό καθηκοντολόγιο. Τα καθήκοντα τους συνδέονταν άμεσα με την αρμοδιότητα που είχε δοθεί στους ΟΤΑ Α' βαθμού να μεριμνούν για την συντήρηση, καθαριότητα και την φύλαξη των σχολικών κτιρίων με το άρθρο 75 παρ. 1 περ. στ του Ν. 3464/2006 ΔΚΚ. Ακολουθώντας με τον Ν. 4172/2013 καταργήθηκαν (23-7-2013) αυτοδίκαια όλες οι θέσεις ειδικότητας των σχολικών φυλάκων των ΟΤΑ, ανεξαρτήτως κατηγορίας εκπαίδευσης, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Οι ενάγοντες ακολουθώντας τέθηκαν σε διαθεσιμότητα από τις 23-7-2013,. Ημερομηνία δημοσίευσης του άνω νόμου, και οι αποδοχές τους εφεξής καταβάλλονται σε ποσοστό 75%, σύμφωνα με τις υπ'αριθμ. 56,55,52,51,49,53,58,50,57 και 54/2013 αντίστοιχα, διαπιστωτικές πράξεις του Δημάρχου 'Ηλιδας. Όμως οι ρυθμίσεις του άρθρου 80 του Ν. 4172/2013 αντιστρατεύονται ευθέως τις συνταγματικές αρχές της αξιοκρατίας και της διοικητικής αυτοτέλει των ΟΤΑ, διότι η επιλογή των εναγόντων ως κλάδου και η θέση τους σε κατάσταση διαθεσιμότητας, λόγω κατάργησης των οργανικών τους θέσεων, δεν έγινε με αντικειμενικά κριτήρια, αλλά έγινε χωρίς να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες κάλυψης των οργανωτικών δομών του εναγομένου ΟΤΑ και της αποτελεσματικής εξυπηρέτησης της λειτουργίας του, σημαντικό τμήμα της οποίας αφορά η φύλαξη και προστασία των σχολικών μονάδων και της πολύτιμης σχολικής περιουσίας. Επιπλέον η άνω ρύθμιση προσβάλλει στον πυρήνα τους συνταγματικά δικαιώματα των εναγόντων που επιβάλλουν τον σεβασμό και την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, την ισότιμη συνεισφορά στα δημόσια βάρη, την προστασία της εργασίας και παραβιάζει τις αρχές της αναλογικότητας και της αξιοκρατίας, διότι μεταβάλλει άρδην προς το χειρότερο τους όρους εργασίας των εναγόντων, αφενός μεν μειώνοντας κατά 25%

τις ήδη μειωμένες αποδοχές τους, αφετέρου δε καθιστώντας αβέβαιο το μέλλον της ίδιας της εργασιακής τους σχέσης. Τούτο δε διότι πιθανολογείται βάσιμα ότι, η διαθεσιμότητα θα οδηγήσει σε οριστική απώλεια της θέσεως εργασίας, δεδομένου ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4093/2012, στον οποίο παραπέμπει το άρθρο 80 του ν. 4172/2013, η σχέση εργασίας των εναγόντων, εφόσον δεν μεταταχθούν ή μεταφερθούν, λύεται με την λήξη του καθεστώτος της διαθεσιμότητας. Η ενέργεια επομένως του εναγομένου να θέσει του ενάγοντες σε κατάσταση διαθεσιμότητας συνιστά μονομερή βλαπτική μεταβολή των εργασιακών τους όρων. Η μεταβολή αυτής της εργασιακής σχέσης των εναγόντων είναι αδικαιολόγητη, αφού οι ενάγοντες δεν αποτελούν πλεονάζον προσωπικό του εναγομένου, αλλά αντιθέτως αποδείχθηκε ότι ο Δήμος στον οποίο έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα φύλαξης των σχολικών κτιρίων, στερείται προσωπικού προς κάλυψη των αναγκών αυτών. Επιπλέον οι ενάγοντες τίθενται σε διαθεσιμότητα με μοναδικό κριτήριο την κατηγορία και τον κλάδο που υπηρετούν, χωρίς επαρκή αιτιολογία για ποιο λόγο επιφυλάσσεται διαφορετική μεταχείριση στον εν λόγω κλάδο από άλλους που ανήκουν στον ΟΤΑ, κατά παράβαση της μη διακρίσεως χωρίς να αποτελούν πλεονάζον προσωπικό και χωρίς να προηγηθεί αντικειμενική και αξιοκρατική διαδικασία αξιολόγησης. Όμως ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι οι ενάγοντες αποτελούν πλεονάζον προσωπικό, αυτοί τέθηκαν σε διαθεσιμότητα χωρίς να προηγηθεί αντικειμενική και αξιοκρατική διαδικασία αξιολόγησης τους, αντιμετωπιζόμενοι από τον κοινό νομοθέτη με τον ίδιο τρόπο οι ικανοί και ευσυνείδητοι υπάλληλοι με τους ανεπαρκείς. Επίσης με το επιβληθέν μέτρο της διαθεσιμότητας, προσβάλλεται καίρια η επαγγελματική προσωπικότητα και η εν γένει αξιοπρέπεια των εναγόντων, διότι ανατρέπεται άρδην η ζωή τους και τίθενται στο κοινωνικό περιθώριο. Εξάλλου η καταβολή του 75% των αποδοχών των εναγόντων, που ούτως η άλλως υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης έχουν ήδη υποστεί μεγάλες μειώσεις, σε συνδυασμό με την αλληπάλληλη επιβολή νέων φόρων και εισφορών, έχει ως συνέπεια τη διακινδύνευση της αξιοπρεπούς διαβίωσης των ιδίων και των οικογενειών τους, η οποία έχει τεθεί ως συνταγματικό όριο των μειώσεων των μισθών (ΟΛΣΤΕ 668/2012, ΟΛΣΤΕ 1285/2012 Νόμος) και επιβάλλεται από το άρθρο 4 παρ. 1 του Μέρους ΙΙ του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, που κυρώθηκε με το Ν. 1426/1984 και κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος, υπερσχύει κάθε αντίθετης εθνικής διάταξης νόμου, που αναγνωρίζει το δικαίωμα των εργαζομένων για αμοιβή, αρκετή να εξασφαλίζει σε αυτούς και τις οικογένειες τους ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Επιπλέον δε η σωρευτική μείωση κατά 25% των αποδοχών τους με μοναδικό κριτήριο την ειδικότητα και το αντικείμενο της εργασίας των εναγόντων, αντίκειται στην συνταγματική αρχή της αναλογικότητας, καθότι αν και ο νομοθέτης μπορεί κατ'αρχήν να επιβάλλει στους πολίτες οικονομικές επιβαρύνσεις για την αντιμετώπιση επείγουσας ανάγκης ή κατάστασης κρίσης προς εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης, αυτές πρέπει να κατανέμονται ισότιμα και ανάλογα με τις δυνάμεις αυτών, κατά την τήρηση των αρχών της αναλογικότητας και προφυρότητας, έτσι ώστε να επιβαρυνθούν δυσανάλογα και υπέρμετρα ορισμένες κατηγορίες πολιτών (γνωμοδότηση των καθηγητών πανεπιστημίου κ. Χρυσόγονου και Καϊδατζή για την συνταγματικότητα του σχεδίου Νόμου «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 – Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του Ν. 4046/2012 και Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016).

Το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο έκρινε ότι το Δήμος Ήλιδας έχει καταστεί υπερήμερος ως προς την αποδοχή της εργασίας των εναγόντων και την καταβολή των νόμιμων αποδοχών τους, οι οποίοι εμμένουν στην παροχή της εργασίας τους, σύμφωνα με τους αρχικούς όρους και να καταβάλλει σε αυτούς ως μισθούς υπερημερίας, το 25% των αποδοχών τους που τους έχει περικοπεί, για το χρονικό διάστημα από τον Αύγουστο του έτους 2013 μέχρι και τον Μάρτιο του 2014, οπότε λήγει η διαθεσιμότητα τους, αφού μέχρι την συζήτηση της υπό κρίση αγωγής, δεν έχουν μεταταχθεί και δεν αναμένεται αυτό να συμβεί μέχρι και το Μάρτιο του έτους 2014. Συνεπώς ο εναγόμενος Δήμος κρίθηκε με την πρωτόδικη απόφαση ότι οφείλει ως μισθούς υπερημερίας για το διάστημα των 8 μηνών, στον πρώτο ενάγοντα 2.408,4 ευρώ, στην δεύτερη 2.470,08 ευρώ, σε κάθε μία από τις 3η, 5η, 6η και 8η το ποσό των 2.380,56 ευρώ, στην 4η το ποσό των 2.396,80 ευρώ, σε κάθε μία από την 7η και 9η το ποσό των 2.436,80 ευρώ και στο 10ο των εναγόντων το ποσό των 2.664,64 ευρώ.

Το Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο έκρινε ότι το Μονομελές Πρωτοδικείο Αμαλιάδας ορθά ερμήνευσε το νόμο και εκτίμησε τις αποδείξεις, έκρινε δε ότι τα αντιθέτως υποστηριζόμενα από τον εκκαλούντα Δήμο με τους λόγους της έφεσης τους πρέπει να απορριφθούν ως κατ'ουσίαν αβάσιμα, όπως και η έφεση στο σύνολο της. τα δικαστικά έξοδα του δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου συμψηφίστηκαν λόγω του δυσερμήνευτου των εφαρμοσθεισών διατάξεων.

Επειδή κατά τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος «καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη». Με τη διάταξη αυτή ανάγεται σε δικαίωμα (ατομικό) η συμμετοχή στην οικονομική ζωή της χώρας και κατοχυρώνεται η οικονομική ελευθερία. Ειδική πλευρά της οικονομικής ελευθερίας είναι η ελευθερία της εργασίας, ως ατομικό δικαίωμα, δηλαδή το δικαίωμα καθενός να εργάζεται και να επιλέγει ελεύθερα το είδος, τον τόπο και το χρόνο της εργασίας του. Η ελευθερία αυτή

περιλαμβάνει την ελευθερία των συμβάσεων (ελευθερία σύναψης και καταγγελίας της σύμβασης, ελευθερία επιλογής του αντισυμβαλλομένου, ελευθερία διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης κλπ.), όπως προβλέπεται ειδικότερα στη διάταξη του άρθρου 361 ΑΚ. Με την ελευθερία των συμβάσεων, ως εκδήλωση του δικαιώματος της οικονομικής ελευθερίας, δεν συμβιβάζεται κατ' αρχήν, μεταγενέστερη επέμβαση του νομοθέτη, περιοριστική της ελευθερίας αυτής, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ελευθερία αυτή προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων ή ασκείται κατά παραβίαση του Συντάγματος ή ενέχει προσβολή των χρηστών ηθών, καθώς επίσης κατά τις περιπτώσεις που ασκείται σε βάρος της εθνικής οικονομίας (άρθρα 5 παρ. 1, 25 παρ. 3 και 106 παρ. 2 του Συντάγματος, βλ. ΟΛΑΠ 808/2010, 33/2002, 4/1998 δημοσίευση ΝΟΜΟΣ).

Περαιτέρω, από τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος, κατά την οποία «οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου», συνάγεται ότι το Σύνταγμα θεσπίζει, όχι μόνο την ισότητα των Ελλήνων έναντι του νόμου, αλλά και την ισότητα του νόμου έναντι των Ελλήνων πολιτών, υπό την έννοια ότι ο νομοθέτης δεσμεύεται, όταν ρυθμίζει ουσιαστικά όμοια πράγματα, σχέσεις ή καταστάσεις που αφορούν περισσότερες κατηγορίες προσώπων, να μην εισάγει αδικαιολόγητες εξαιρέσεις και διακρίσεις, εκτός αν αυτές επιβάλλονται από λόγους γενικότερου κοινωνικού ή δημόσιου συμφέροντος, την ύπαρξη των οποίων ελέγχουν τα δικαστήρια (βλ. ΟΛΑΠ 24/2006, 23/2004, 11/2003, δημοσίευση ΝΟΜΟΣ). Επιπλέον, από την αρχή της ισότητας, το δικαίωμα ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας (άρθρο 5 παρ. 1 Σ) αλλά και την δημοκρατική αρχή και την αρχή του κράτους δικαίου (άρθρο 25 παρ. 1 Σ), συνάγεται και η συνταγματικής περιωπής αρχή της αξιοκρατίας. Ακόμη, στο άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΠΠΠΕΣΔΑ), το οποίο κυρώθηκε μαζί με τη Σύμβαση με το άρθρο πρώτο του νδ 53/1974 (Α' 256) και έχει σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος αυξημένη έναντι των κοινών νόμων ισχύ, ορίζεται ότι «παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθή της ιδιοκτησίας αυτού ειμή δια λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπόμενους υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους. Αι προαναφερόμενοι διατάξεις δεν θίγουν το δικαίωμα παντός Κράτους όπως θέση εν ισχύι νόμους ους ήθελε κρίνει αναγκαίον προς ρύθμισιν της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιον συμφέρον ή προς εξασφάλισιν της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων». Με τις διατάξεις αυτές κατοχυρώνεται ο σεβασμός της περιουσίας του προσώπου, το οποίο μπορεί να τη στερηθεί μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας. Στην έννοια της περιουσίας, η οποία στο άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως έχει αυτόνομο περιεχόμενο, ανεξάρτητο από την τυπική κατάταξη των επιμέρους περιουσιακών δικαιωμάτων στο εσωτερικό δίκαιο, περιλαμβάνονται όχι μόνον τα εμπράγματα δικαιώματα, αλλά και όλα τα δικαιώματα «περιουσιακής φύσεως», καθώς και τα κεκτημένα «οικονομικά συμφέροντα». Καλύπτονται, κατ' αυτόν τον τρόπο, και τα ενοχικής φύσεως περιουσιακά δικαιώματα και, ειδικότερα, απαιτήσεις που απορρέουν από έννομες σχέσεις του δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, είτε αναγνωρισμένες με δικαστική ή διαιτητική απόφαση, είτε απλώς γεννημένες κατά το εθνικό δίκαιο, εφόσον υπάρχει νόμιμη προσδοκία, με βάση το ισχύον, έως την προσφυγή στο δικαστήριο, δίκαιο, ότι μπορούν να ικανοποιηθούν δικαστικώς, εφόσον, δηλαδή, υφίσταται σχετικώς μια επαρκής νομική βάση στο εσωτερικό δίκαιο του συμβαλλομένου κράτους, προϋπόθεση που συντρέχει, ιδίως, όταν η απαίτηση θεμελιώνεται σε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη ή σε παγιωμένη νομολογία των δικαιοδοτικών οργάνων του συμβαλλομένου κράτους. Ενόψει των ανωτέρω, περιουσία κατά την έννοια του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου, αποτελεί και η αξίωση για καταβολή των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία του συμβαλλομένου κράτους αποδοχών, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες για την καταβολή τους προϋποθέσεις (βλ. αποφάσεις ΕΔΔΑ Kechko κατά Ουκρανίας της 8-2-2006, σκέψεις 23 και 26, Vilho Esken και λοιποί κατά Φινλανδίας της 19-4-2007, σκέψη 94), καθώς και η υπόσταση μιας σύμβασης εργασίας, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες γι' αυτό από το νόμο προϋποθέσεις (βλ. ΟΛΑΠ 5/2011, ΟΛΣΤΕ 668/2012, σκ. 34 επ. δημοσίευση ΝΟΜΟΣ με τις εκεί περαιτέρω παραπομπές). Εξάλλου, για να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου επέμβαση σε περιουσιακής φύσης αγαθό, υπό την ανωτέρω έννοια, πρέπει να προβλέπεται από νομοθετικές ή άλλου είδους κανονιστικές διατάξεις, καθώς και να δικαιολογείται από λόγους γενικού συμφέροντος, στους οποίους περιλαμβάνονται, κατ' αρχήν, και λόγοι συναπτόμενοι προς την αντιμετώπιση ενός ιδιαιτέρως σοβαρού, κατά την εκτίμηση του εθνικού νομοθέτη, δημοσιονομικού προβλήματος. Η εκτίμηση δε του νομοθέτη ως προς την ύπαρξη λόγου δημοσίου συμφέροντος επιβάλλοντος τον περιορισμό περιουσιακού δικαιώματος και ως προς την επιλογή της ακολουθητέας πολιτικής για την εξυπηρέτηση του δημοσίου αυτού συμφέροντος υπόκειται σε οριακό δικαστικό έλεγχο (πρβλ ΕΔΔΑ αποφάσεις James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου της 21-2-1986, No 8793/79 σκέψη 46, Pressos Compania Naviera S.A και λοιποί κατά Βελγίου της 20-11-1995, σκέψη 37, Saarinen κατά Φινλανδίας της 28-1-2003, Κλιάφας και λοιποί κατά Ελλάδας, της 8-7-2004, σκέψη 25, Adrejeva κατά Λετονίας της 18-2-2009, σκέψη 83). Περαιτέρω, η επέμβαση στην περιουσία πρέπει να είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από τον νομοθέτη σκοπού γενικού

συμφέροντος και να μην είναι δυσανάλογη σε σχέση προς αυτόν. Ακόμη, η διαθεσιμότητα των εργαζομένων αποτελεί έναν αυτοτελή θεσμό προσωρινής αναστολής της σύμβασης εργασίας με καταβολή του μισού των αποδοχών, την οποία μπορεί να επιβάλλει ο εργοδότης, κατόπιν διαβούλευσης με τους εργαζόμενους, και ρυθμίζεται στο άρθρο 10 παρ. 1-3 του ν.3198/1955, όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο οι επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις μπορούν, σε περίπτωση περιορισμού της οικονομικής δραστηριότητάς τους, να θέτουν σε διαθεσιμότητα τους μισθωτούς τους, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τους τρεις (3) μήνες ετησίως, μόνον εφόσον προβούν προηγουμένως σε διαβούλευση με τους εργαζόμενους, με καταβολή του μισού του μέσου όρου των τακτικών αποδοχών τους των δύο (2) τελευταίων μηνών υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Στο νομοθέτη δεν αποκλείεται να θεσπίσει το θεσμό της διαθεσιμότητας στους εργαζόμενους στο δημόσιο προς το σκοπό της αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών του, ώστε κάποιοι υπάλληλοι να μετακινηθούν σε άλλες υπηρεσίες και κάποιοι άλλοι να αποχωρήσουν, ώστε η χώρα να ανταποκριθεί και στη σχετική δέσμευσή της για την αποχώρηση 150.000 δημοσίων υπαλλήλων μέχρι το 2015. Σύμφωνα όμως με την αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος), η επιλογή των εργαζομένων που τίθενται σε μια τέτοια κατάσταση δεν θα πρέπει να είναι ούτε αυθαίρετη, ούτε επιλεκτική, αλλά να γίνει με αντικειμενικά κριτήρια, υπηρεσιακά ή κοινωνικά, βάσει των ικανοτήτων, των προσόντων, της απόδοσης, της αρχαιότητας, της ηλικίας, της οικογενειακής και της οικονομικής κατάστασης των υπαλλήλων. Τούτο υπαγορεύει και η αρχή της αξιοκρατίας (άρθρο 103 παρ. 7 του Συντάγματος), η οποία επιβάλλει, η πρόσβαση σε δημόσιες θέσεις αλλά και η διατήρηση των θέσεων αυτών από τους υπαλλήλους που τις έχουν καταλάβει, να γίνεται με κριτήρια που συνάπτονται με την προσωπική αξία και ικανότητα των ενδιαφερομένων (βλ. ΟΛΣΤΕ 986 - 988/2014, ΣΤΕ 5094/1996, 1316/2009 δημοσίευση ΝΟΜΟΣ).

Περαιτέρω, ο νομοθέτης έχει από το Σύνταγμα ευρύτατη εξουσία οργάνωσης των δημοσίων υπηρεσιών, τόσο ως προς τη δομή τους (σύσταση και κατάργηση υπουργείων, γενικών ή ειδικών γραμματειών, γενικών διευθύνσεων, αυτοτελών υπηρεσιών κ. λ. π), όσο και ως προς τη σύσταση, την κατάργηση θέσεων και τη βαθμολογική κλίμακα των δημοσίων υπαλλήλων που καταλαμβάνουν τις θέσεις αυτές (βλ. ΟΛΣΤΕ 1715/1983, ΟΛΣΤΕ 1722/1983, ΣΤΕ 2934/1993, 3045-46/1997, 1530/2002 δημοσίευση ΝΟΜΟΣ). Ωστόσο, οι μεταβολές που επιχειρεί ο νομοθέτης στις δομές της δημόσιας διοίκησης πρέπει να είναι προϊόν εμπεριστατωμένης μελέτης βασιζόμενης στις αρχές της διοικητικής επιστήμης, ώστε να τεκμηριώνεται ότι οι νέες ρυθμίσεις είναι ορθολογικές, διαρκείς και αποτελεσματικές και όχι περιστασιακές και αποσπασματικές. Όσον αφορά ειδικότερα τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, η αρχή της διοικητικής αυτοτέλειας, η οποία κατοχυρώνεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 102 του Συντάγματος, αλλά και στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας (άρθρο 3 παρ. 1), επιβάλλει οι μεταβολές να γίνονται αφού ληφθούν υπόψη, τυχόν, τοπικές, ιδιαιτερότητες και υπηρεσιακές ανάγκες των θιγόμενων ΟΤΑ και όχι οριζόντια χωρίς αποτυπωμένα στο νόμο κριτήρια αξιολόγησης των οργανωτικών δομών του (βλ. Γ. Σωτηρέλη, γνμδ σε σχέση με τα άρθρα 80, 81 και 90 του ν.4172/2013 και τις εκεί περαιτέρω παραπομπές). Εξάλλου, με το άρθρο 90 του ν. 4172/2013 συμπληρώθηκαν οι διατάξεις του θεσμού της διαθεσιμότητας λόγω κατάργησης θέσης προσωπικού ανά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα. Η διαδικασία της διαθεσιμότητας προβλέφθηκε αρχικά στην υποπαράγραφο Ζ2 του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 -Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» και αποτέλεσε θεσμική συνέχεια της εργασιακής εφεδρείας. Πρόκειται για μια διαδικασία προσωρινής διατήρησης των μισθολογικών απολαβών του προσωπικού του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ σε περίπτωση κατάργησης των θέσεών τους, μειωμένων κατά 25%, έως την ενδεχόμενη μεταφορά τους σε άλλες υπηρεσίες του δημοσίου τομέα. Σε περίπτωση που η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, τότε το προσωπικό απολύεται. Σύμφωνα, λοιπόν, με το άρθρο 80 παρ. 1 του ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167/23-07-2013) «Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται στους δήμους οι θέσεις της ειδικότητας Σχολικών Φυλάκων ανεξαρτήτως κατηγορίας εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Οι υπάλληλοι, των οποίων οι θέσεις καταργούνται και εφόσον κατείχαν τις θέσεις αυτές την 9η Ιουλίου 2013, τίθενται σε διαθεσιμότητα σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ζ.2 του ν.4093/2012 (Α' 222), όπως ισχύει. Οποιαδήποτε μετάταξη των ανωτέρω υπαλλήλων που τίθενται σε διαθεσιμότητα έλαβε χώρα μετά την 9η Ιουλίου 2013 είναι αυτοδικαίως άκυρη». Με την παράγραφο 2 του άρθρου 80 του ν. 4172/2013 ορίστηκαν εξαιρέσεις από την ως άνω διάταξη. Ειδικότερα ορίστηκε ότι «Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν καταλαμβάνει: α) τον υπάλληλο που είναι ανάπηρος σε ποσοστό τουλάχιστον 67% ή πολύτεκνος, κατά την έννοια των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 (Α' 229), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3454/2006 (Α' 75), εφόσον τα τέκνα, που ορίζονται στις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 1910/1944, συνοικούν με αυτόν και ανήκουν στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον ΚΦΕ, β) τον υπάλληλο του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος ή τέκνο που ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον ΚΦΕ., όπως ισχύει, και έχει ετήσια εισοδήματα χαμηλότερα των 12.000 ευρώ και

συνοικεί με αυτόν, έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 67%, γ) τον υπάλληλο, ο οποίος, δυνάμει νόμου ή δικαστικής αποφάσεως, ασκεί κατ' αποκλειστικότητα τη γονική μέριμνα τέκνου, που συνοικεί με αυτόν και ανήκει στην κατηγορία των εξαρτώμενων μελών σύμφωνα με τον ΚΦΕ, και έχει ετήσια εισοδήματα χαμηλότερα των 12.000 ευρώ, δ) τον υπάλληλο του οποίου ο σύζυγος ή η σύζυγος τίθεται σε διαθεσιμότητα δυνάμει του παρόντος νόμου, ε) τον υπάλληλο, ο οποίος έχει ορισθεί δικαστικός συμπαραστάσης δυνάμει δικαστικής αποφάσεως και συνοικεί με τον συμπαραστατούμενο, ο οποίος έχει ετήσια εισοδήματα χαμηλότερα των 12.000 ευρώ. Οι υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις των περιπτώσεων α' έως ε' καθώς και οι κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος εκ των υπαλλήλων της παραγράφου 1 που τίθενται σε διαθεσιμότητα, μετατάσσονται αυτοδικαίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις ειδικότητας Διοικητικού με το βασικό τίτλο σπουδών που κατέχουν στο δήμο στον οποίο ανήκε η θέση τους πριν την κατάργησή της με την παράγραφο 1». Σύμφωνα δε με την παράγραφο 3 του άρθρου 80 του ν. 4172/2013 «Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των υποπαραγράφων Ζ1 και Ζ2 του ν. 4093/2012 (Α' 222)». Περαιτέρω με τις υποπαραγράφους Ζ1 και Ζ2 του ν. 4093/2012 στις οποίες παραπέμπει η παρ. 3 του άρθρου 80 του ν.4172/2013, όπως η υποπάραγραφος Ζ1 περίπτωση 1 αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 91 του ν. 4172/2013 και η υποπάραγραφος Ζ1 περίπτωση 4 αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 άρθρου 91 του ν. 4172/2013, προβλέπεται η μετάταξη μόνιμων πολιτικών υπαλλήλων και η μεταφορά υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετούν σε υπηρεσίες, κεντρικές και περιφερειακές, του Δημοσίου, των ανεξάρτητων αρχών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) πρώτου και δεύτερου βαθμού και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ) και η μεταφορά υπαλλήλων που διατηρούν τη δημοσιοϋπαλληλική τους ιδιότητα των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ) που ανήκουν στο δημόσιο τομέα σε άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου, ανεξάρτητων αρχών, ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού και των λοιπών ΝΠΔΔ όταν επιβάλλεται από το συμφέρον της υπηρεσίας υποδοχής, ιδίως για την κάλυψη άμεσων υπηρεσιακών αναγκών και την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, εφόσον η μετάταξη ή μεταφορά του υπαλλήλου πρέπει να ανταποκρίνεται στην εργασιακή φυσιογνωμία του, όπως δεξιότητες ή επιδόσεις, ηθικές αμοιβές, πειθαρχικές ποινές, τις μακρόχρονες ή συστηματικά επαναλαμβανόμενες αναρρωτικές άδειες ή αδικαιολόγητες απουσίες, λαμβανομένων υπόψη των περιγραμμάτων θέσεων, εφόσον υπάρχουν, και των τυχόν αιτήσεων προτίμησης.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, η θέση των μόνιμων πολιτικών υπαλλήλων του Δημοσίου, ανεξαρτήτων αρχών, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ, οι θέσεις των οποίων καταργούνται, τίθενται σε καθεστώς διαθεσιμότητας, σύμφωνα με την υποπάραγραφο Ζ.2 του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως ισχύει και εφαρμόζεται ανάλογα, κατά τα προαναφερθέντα, και στην περίπτωση της θέσης σε διαθεσιμότητα των σχολικών φυλάκων με σχέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου, λόγω κατάργησης στους δήμους των θέσεων της αντίστοιχης ειδικότητας, έγινε σε εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 - 2016, στο πλαίσιο υποχρεώσεων που έχει αναλάβει το Ελληνικό Δημόσιο, αφενός με την υπογραφή του Μνημονίου Συνεννόησης με την Ευρωπαϊκή Ένωση και εν συνεχεία της από 8-5- 2010 σύμβασης δανειακής διευκόλυνσης, αφετέρου δε με την κατάρτιση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012 - 2014 (ν. 3986/2011) και 2013 - 2016 (ν 4093/2012). Οι άνω ρυθμίσεις έχουν κατά το νομοθέτη διπλό στόχο, μεταρρυθμιστικό και δημοσιονομικό. Το μέτρο της διαθεσιμότητας, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, απέβλεπε στον εξορθολογισμό και περιορισμό ενός διογκωμένου δημόσιου τομέα, που επιβαρύνει τις δημόσιες δαπάνες και δεν είναι δυνατόν να εξυπηρετηθεί, εντάσσεται στον συνολικό σχεδιασμό αναδιοργάνωσης της δημόσιας διοίκησης και ορθολογικής κατανομής, του προσωπικού της (που διαπιστωμένα πλεονάζει σε ορισμένες υπηρεσίες, ενώ άλλες έχουν σοβαρές ελλείψεις), αλλαγή η οποία έχει καταστεί ιδιαίτερα επιτακτική λόγω της πρωτοφανούς δημοσιονομικής κρίσης που διέρχεται η χώρα και αποβλέπει στη βέλτιστη αναδιοργάνωση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα. Παράλληλα, το μέτρο αυτό - επίσης σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση-θα συμβάλλει έμμεσα στην περιστολή δημοσίων δαπανών και ως εκ τούτου αποτελεί τμήμα του ευρύτερου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής και προώθησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της ελληνικής οικονομίας, λαμβανομένης υπόψη της οξύτατης οικονομικής κρίσης, δηλαδή στην εξυπηρέτηση σκοπών που συνιστούν κατ' εξοχήν λόγους δημοσίου συμφέροντος. Πλην, όμως, ο θεσμός της διαθεσιμότητας που θεσπίσθηκε με το ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 -Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν.4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013- 2016 ΦΕΚ Α' 222 όπως τροποποιήθηκε αρχικά με το άρθρο 3 παρ. 4 της από 19-11- 2012 Π.Ν.Π (ΦΕΚ Α' 229) - η οποία όμως δεν κυρώθηκε εντός της προθεσμίας του άρθρου 43 του Συντάγματος από την Βουλή-και εν συνεχεία με το άρθρο 15 του ν.4111/2013 (ΦΕΚ Α' 18), το οποίο έχει αναδρομική ισχύ από 19-11-2012 (άρθρο 49 παρ.3 ν.4111/2013), εισάγει - όπως και η εργασιακή εφεδρεία των παρ.3 επ. του άρθρου 34 του ν. 4024/2011 που προηγήθηκε - ένα νέο "sui generis" είδος απόλυσης υπό προθεσμία, το οποίο εφαρμόζεται στον στενό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Για την θέση του

εργαζομένου σε διαθεσιμότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, λαμβάνονται υπόψη μόνο (α) η κατηγορία εκπαίδευσης και η ειδικότητα του εργαζομένου, (β) η διαδικασία που είχε ακολουθηθεί για την πρόσληψή του, καθώς και (γ) η αναλογία του προσωπικού που πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις για να τεθεί σε διαθεσιμότητα προς τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται στον ίδιο κλάδο και συνολικά στον ίδιο φορέα. Το γεγονός, όμως, ότι ο νόμος προβλέπει ως ενδεχόμενο να μην απολυθεί τελικά ο εργαζόμενος που τίθεται σε διαθεσιμότητα, αλλά αντί αυτού να μεταταχθεί σε άλλη θέση εργασίας στον δημόσιο τομέα - ακόμη και με υποδεέστερα καθήκοντα ή δυσμενέστερους όρους εργασίας - ουδόλως αναιρεί τον χαρακτήρα του θεσμού αυτού ως «*suī generis*» διαδικασίας απόλυσης. Και αυτό, επειδή η μόνη βέβαιη έννομη συνέπεια που προβλέπεται από το νόμο είναι η λύση της σύμβασης εργασίας με την πάροδο της 13ης Νοεμβρίου 2013, ενώ αντίθετα είναι αβέβαιο αν ο εργαζόμενος που τέθηκε σε διαθεσιμότητα θα μεταταχθεί μέχρι τότε. Αν επρόκειτο για διαδικασία κινητικότητας με σκοπό την ορθολογικότερη κατανομή του προσωπικού του δημοσίου τομέα και όχι για διαδικασία απόλυσης, ο νόμος δεν θα προέβλεπε ως έννομη συνέπεια τη λύση των συμβάσεων εργασίας η οποία προδήλως υπερακοντίζει τον σκοπό αυτό. Αλλά ακόμη κι αν η θέση του εργαζομένου σε διαθεσιμότητα, παρά το γεγονός ότι οδηγεί στη λύση της εργασιακής σχέσης δεν χαρακτηριζόταν ως διαδικασία απόλυσης, αναμφίβολα επιφέρει αμέσως αναστολή της εργασιακής σχέσης. Έτσι, καθ' όλη τη διάρκεια της διαθεσιμότητας εργαζόμενος δεν δύναται πλέον να παρέχει την εργασία του, ούτε ο εργοδότης να την αποδέχεται. Όμως, η παροχή εργασίας αποτελεί δικαίωμα του εργαζομένου το οποίο ερείδεται επί του δικαιώματος της προσωπικότητας (άρθρο 57 ΑΚ), επί του συνταγματικά προστατευόμενου δικαιώματος για ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας (άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος) και επί του ατομικού και κοινωνικού δικαιώματος για εργασία (άρθρα 5 παρ. 1 και 22 παρ. 1 του Συντάγματος). Επίσης, κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας, ο εργαζόμενος υφίσταται δραστηκότατη μείωση των αποδοχών του, αφού κατά το έτος που αυτή διαρκεί δικαιούται να λαμβάνει μόνο το 75%. Καθώς μάλιστα πρόκειται για εργαζόμενους του στενού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι η περικοπή αυτή των αποδοχών του εργαζόμενου έρχεται σε συνέχεια των επανειλημμένων δραστηκών περικοπών αποδοχών που επέφεραν τα δύο τελευταία έτη οι νόμοι 3833/2010, 3845/2010 και 4024/2011. Έτσι η περικοπή αυτή των αποδοχών του εργαζομένου κατά 25% που συνεπάγεται η θέση σε διαθεσιμότητα σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, δεν μπορεί να κριθεί αυτοτελώς, αλλά θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι η νέα αυτή δραστηκή περικοπή κατά 25% των αποδοχών του εργαζομένου επιφέρει δραστηκή μείωση του βιοτικού επιπέδου του εργαζομένου σωρευτικά με τις προηγούμενες περικοπές αποδοχών. Οι μεταβολές αυτές στη σύμβαση εργασίας, οι οποίες μετά την πάροδο έτους οδηγούν στη λύση της, επέρχονται ανεξάρτητα από την πραγματική βούληση και τις ανάγκες των συμβαλλομένων σε αυτήν μερών. Συνακόλουθα οι προδιαληφθείσες διατάξεις θίγουν κατ' αρχήν στον πυρήνα τους την συμβατική ελευθερία (άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος) και την εργασία ως δικαίωμα στην ύπαρξη του εργαζομένου κατά την έννοια του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. Ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι λόγοι γενικότερου συμφέροντος, συνιστάμενοι στη δημοσιονομική εξυγίανση του Δημοσίου, θα μπορούσαν ενδεχομένως να δικαιολογήσουν κατ' εξαίρεση την παρέμβαση του νομοθέτη, και πάλι οι επίμαχες διατάξεις δεν αντέχουν τον έλεγχο της συνταγματικότητας και της συμφωνίας με τους ορισμούς της ΕΣΔΑ. Και αυτό γιατί το γενικό συμφέρον σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να δικαιολογήσει την προσβολή του πυρήνα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ο οποίος, ως περιορισμός των περιορισμών, συνιστά το απαραβίαστο όριο για κάθε ρύθμιση του κοινού νομοθέτη. Με τις επίμαχες διατάξεις παραβιάζεται όμως ο πυρήνας της συμβατικής ελευθερίας των μερών της σύμβασης εργασίας, καθώς με αυτές ο νομοθέτης δεν επενέβη απλώς προς την κατεύθυνση της τροποποίησης των όρων της, αλλά επιβάλλει αμέσως την αναστολή και εν συνεχεία, με μόνη την πάροδο έτους, την κατάλυση της ίδιας της συμβατικής σχέσης. Εξάλλου, με τη νομοθετική αναστολή και εν συνεχεία κατάλυση της εργασιακής σχέσης και συνακόλουθα της υλικής βάσης της ύπαρξης του εργαζομένου, προσβάλλεται και η ανθρώπινη αξία, το απαραβίαστο της οποίας διακηρύττει το άρθρο 2 του Συντάγματος. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο του Συντάγματος «Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας». Από τη διάταξη αυτή το Συμβούλιο της Επικρατείας, ελέγχοντας την συνταγματικότητα των μισθολογικών περικοπών που έγιναν στον στενό δημόσιο τομέα με τους νόμους 3833/2010 και 3845/2010, με σκοπό την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης, συνήγαγε ότι οι επεμβάσεις του νομοθέτη που προκαλούν διακινδύνευση της αξιοπρεπούς διαβίωσης του εργαζομένου αντίκεινται στο Σύνταγμα και το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ ακόμη και όταν με αυτές επιδιώκεται σκοπός γενικού συμφέροντος (ΟΛΣΤΕ 668/2012 σκ.35, προς το τέλος). Με την αναστολή και εν συνεχεία κατάλυση των συμβάσεων εργασίας που επιβάλλει ο ν. 4093/2012, χωρίς να εκτιμώνται οι ανάγκες των συμβαλλομένων στη σύμβαση εργασίας μερών, αλλά και χωρίς συγκριτική αξιολόγηση για την επιλογή των τιθεμένων σε διαθεσιμότητα, ο εργαζόμενος αποστερείται των υλικών όρων της ύπαρξής του και μάλιστα υπό συνθήκες εξαιρετικά μεγάλης ανεργίας, οι οποίες καθιστούν την ανεύρεση άλλης εργασίας πρακτικά αδύνατη. Έτσι, όμως, προσβάλλεται και η ανθρώπινη αξία, το απαραβίαστο της οποίας διακηρύττει το άρθρο 2 του Συντάγματος. Περαιτέρω, η νομοθετική αυτή

επέμβαση προσβάλλει και το άρθρο 22 παρ. 1 του Συντάγματος, κατά το οποίο «Η εργασία αποτελεί δικαίωμα και προστατεύεται από το Κράτος, που μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης όλων των πολιτών και για την ηθική και υλική εξύψωση του εργαζόμενου αγροτικού και αστικού πληθυσμού». Τούτο διότι η προπεριγραφείσα νομοθετική παρέμβαση, δια της νομοθετικής επιβολής απολύσεων (και μάλιστα υπό τις παρούσες οικονομικές δυσμενείς συνθήκες) προδήλως λαμβάνει χώρα προς την ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση από αυτήν που επιτάσσει το άρθρο 22 παρ. 1 του Συντάγματος. Σε κάθε περίπτωση, για να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 22 παρ. 1 του Συντάγματος και του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου η επέμβαση του νομοθέτη στα προστατευόμενα από τις διατάξεις αυτές ελευθερίες και αγαθά, θα πρέπει να σέβεται την αρχή της αναλογικότητας. Δηλαδή, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι οι ως άνω ρυθμίσεις του ν. 4093/2012 θεσπίσθηκαν για λόγους γενικότερου συμφέροντος και ότι αυτές δεν φτάνουν στο σημείο να πλήττουν τον πυρήνα των δικαιωμάτων που θίγονται, και πάλι θα έπρεπε να μην ξεπερνούν τα όρια που τίθενται από την αρχή της αναλογικότητας, ήτοι από το τρίπτυχο της προσφορότητας, της αναγκαιότητας και της εν στενή εννοία αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 εδ. 4 του Συντάγματος). Επιπλέον θα έπρεπε να τηρείται σε κάθε περίπτωση και η αρχή της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος), η παραβίαση της οποίας επίσης δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από κανένα γενικότερο δημόσιο συμφέρον. Για να κριθεί το νομοθετικό μέτρο που λήφθηκε πρόσφορο θα έπρεπε το κριτήριο επιλογής του προσωπικού να είναι κατάλληλο ώστε να εξασφαλισθεί ότι το προσωπικό που τίθεται σε διαθεσιμότητα πλεονάζει ή είναι ακατάλληλο για την εκτέλεση της εργασίας που αυτό παρέχει. Η καταβολή του μισθού στη σύμβαση εργασίας δεν αποτελεί αυτοσκοπό, ούτε κοινωνική παροχή, αλλά το αντάλλαγμα για την εργασία του εργαζόμενου. Κάθε εχέφρων εργοδότης κατά την κοινή πείρα θα επέλεγε πρώτα να περικόψει τις θέσεις εργασίας που δεν είναι αναγκαίες για την επιχείρηση, καθώς και να απολύσει τους ολιγότερο αποτελεσματικούς και ολιγότερο συνεπείς στην εκτέλεση των καθηκόντων τους, ώστε να μεγιστοποιήσει το όφελος του από την παρεχόμενη εργασία για την οποία καταβάλλει τον μισθό. Το κριτήριο, όμως, που επελέγη από το νομοθέτη με τις προδιαληφθείσες διατάξεις του ν.4093/2012 για την επιλογή των απολυτών, ουδόλως κατάλληλο είναι για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Έτσι, η πλήρης παράβλεψη κατά την επιλογή των απολυτών της αναγκαιότητας ή μη των θέσεων εργασίας που περικλύπονται, καθώς και της συγκριτικής αξιολόγησης της απόδοσης των εργαζομένων, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τον ορθό λόγο και την αρχή της οικονομικής αξιοποίησης των δημοσίων πόρων, αποτελώντας πρόδηλη σπατάλη, και ως εκ τούτου είναι απρόσφορη, αφού αντιστρατεύεται ευθέως τον σκοπό της ορθολογικότερης κατανομής του προσωπικού των φορέων του δημοσίου τομέα και της δημοσιονομικής εξυγίανσης, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι οι σκοποί αυτοί δίδονται από τον ν.4093/2012. Με την αναστολή και στη συνέχεια κατάλυση των συμβάσεων εργασίας, χωρίς να εκτιμώνται οι ανάγκες των συμβαλλομένων στις συμβάσεις εργασίας μερών, αλλά και χωρίς τη συγκριτική αξιολόγηση για την επιλογή των τιθέμενων σε διαθεσιμότητα, ο εργαζόμενος αποστερείται των υλικών όρων της ύπαρξής του και μάλιστα υπό συνθήκες εξαιρετικά μεγάλης ανεργίας οι οποίες καθιστούν την ανεύρεση άλλης εργασίας πραγματικά αδύνατη. Δεν είναι, επομένως, επιτρεπτή η επιβολή μέτρων που βαρύνουν δυσανάλογα ορισμένες κατηγορίες πολιτών έναντι άλλων ούτε, κατά μείζονα λόγο, η επισώρευση νέων μέτρων, σε βάρος των ίδιων κατηγοριών πολιτών, εάν τα προηγούμενα αποδείχθηκαν, απρόσφορα. Για να κριθεί το νομοθετικό μέτρο που λήφθηκε πρόσφορο θα έπρεπε το κριτήριο επιλογής του προσωπικού να είναι κατάλληλο ώστε να εξασφαλισθεί ότι το προσωπικό που τίθεται σε διαθεσιμότητα πλεονάζει ή είναι ακατάλληλο για εκτέλεση που αυτό παρέχει. Στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής, με το άρθρο 8Θ παρ. 1 του ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167 23-7-2013), οι σχολικοί φύλακες υπήχθησαν σε καθεστώς διαθεσιμότητας η οργανική τους θέση καταργήθηκε, ενώ από την 23η Ιουλίου 2013 λαμβάνουν το ποσό που αντιστοιχεί στο 75% των αποδοχών τους για διάστημα οκτώ (8) μηνών μετά το πέρας του οποίου (και εφόσον δεν μεταταχθούν ή μεταφερθούν), η υπαλληλική τους σχέση λύεται. Οι διατάξεις αυτές, όπως ήδη εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω αντιστρατεύονται ευθέως τις προαναφερθείσες αρχές της αναλογικότητας, της αξιοκρατίας και της ορθολογικής διάρθρωσης των υπηρεσιών του Δημοσίου. Τούτο δε, διότι η επιλογή των εργαζομένων που τίθενται σε μια τέτοια κατάσταση, δεν γίνεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, όπως αυτά που προαναφέρθηκαν και επί πλέον η κατάργηση των παραπάνω οργανικών θέσεων δεν πραγματοποιείται στη βάση μιας ολοκληρωμένης και εμπεριστατωμένης μελέτης αναδιάρθρωσης των δημοσίων υπηρεσιών, αλλά στηρίζεται αποκλειστικά στο τυχαίο κριτήριο της κατάληψης θέσεων κατηγορίας ΔΕ των προαναφερόμενων ειδικοτήτων, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένες ανάγκες της καθεμίας, ότι οι υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής δεν χρειάζονται τις υπηρεσίες των υπαλλήλων αυτών των ειδικοτήτων, μολονότι δεν έχει συνταχθεί σχετικό οργανόγραμμα στη βάση των πραγματικών αναγκών τους. Εξάλλου, ναί μεν σύμφωνα με το άρθρο 103 παράγραφος 4 του Συντάγματος, σε περίπτωση κατάργησης της κατεχόμενης από τον υπάλληλο θέσης είτε μεμονωμένως είτε με την κατάργηση ολόκληρης της δημόσιας υπηρεσίας στην οποία ανήκει η θέση, μπορεί ο υπάλληλος να απολυθεί ή να τοποθετηθεί σε άλλη υπηρεσία, πλην, όμως, και πάλι ο κοινός νομοθέτης, κατά την επιλογή του τρόπου ρύθμισης των θεμάτων που σχετίζονται με την κατάργηση οργανικών θέσεων,

πρέπει να κινείται μέσα στα όρια που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας, δηλαδή να διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των υπαλλήλων και να θεσπίζει κανόνες με αντικειμενικά κριτήρια. Δημοσιονομικοί λόγοι μπορεί να αποτελέσουν κριτήριο των επιλογών του νομοθέτη για τον ανακαθορισμό των λειτουργιών του κράτους και τη διοικητική αναδιοργάνωσή του, ωστόσο οι σχετικές ρυθμίσεις πρέπει, αφενός, να εισάγονται με τήρηση των συνταγματικών αρχών, σύμφωνα με τις οποίες επιβάλλεται να διασφαλίζονται η ορθολογική, αποτελεσματική και διαρκής λειτουργία της Διοίκησης και η παροχή των υπηρεσιών που επιβάλλεται να εξασφαλίζονται για τους διοικούμενους στο πλαίσιο του κοινωνικού κράτους δικαίου, και, αφετέρου, να εναρμονίζονται με τις αναφερθείσες συνταγματικές εγγυήσεις που αφορούν το καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων. Περαιτέρω, δεδομένου ότι ο διορισμός δημοσίου υπαλλήλου προϋποθέτει κατά τις προεκτεθείσες διατάξεις την προηγούμενη νομοθέτηση οργανικής θέσης, συνεπώς δε και την ορθολογική οργάνωση των λειτουργιών και των εν γένει υπηρεσιών του Κράτους, δεν είναι συνταγματικά επιτρεπτό, προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο θεμιτός σκοπός της αναδιοργάνωσης των δημοσίων υπηρεσιών και της ορθολογικής διαχείρισης της αντίστοιχης δημόσιας δαπάνης να καθορίζονται όροι υποχρεωτικής απομάκρυνσης υπαλλήλων από την υπηρεσία με βάση κριτήρια μη συνδεδεμένα με τις λειτουργικές και οργανωτικές ανάγκες της Διοίκησης αλλά και με τα προσόντα, τις ικανότητες και την εν γένει υπηρεσιακή τους απόδοση και η κατάργηση των οργανικών θέσεων, τις οποίες κατείχαν οι απομακρυνόμενοι, να επέρχεται ως αυτόθροη συνέπεια της απομάκρυνσης (βλ.ΟΛΣΤΕ 3354/2013, με την οποία κρίθηκαν αντισυνταγματικές οι διατάξεις του ν.4024/2011, με τις οποίες προβλέπεται η προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα και η αυτοδίκαιη απόλυση των υπαλλήλων). Τέλος, από τις διατάξεις των άρθρων 7 παρ.1 ν. 2112/1920, 5 παρ. 3 ν.3198/1955, 648, 652 παρ. 1 και 656 ΑΚ, προκύπτει ότι η επιχειρούμενη από τον εργοδότη μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας του μισθωτού δεν συνεπάγεται, χωρίς άλλο, τη λύση της, αλλά παρέχει στο μισθωτό είτε να θεωρήσει τη μεταβολή αυτή ως άτακτη καταγγελία της σύμβασης εκ μέρους του εργοδότη και να ζητήσει την καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης είτε εμμένοντας στη σύμβαση, να αξιώσει την τήρηση των όρων της και την αποδοχή της εργασίας του από τον εργοδότη σύμφωνα με το πριν τη μεταβολή περιεχόμενο της σύμβασης και, σε περίπτωση άρνησης του εργοδότη να αποδεχθεί την εργασία αυτή, να ζητήσει μισθούς υπερημερίας (βλ. ΑΠ 13/2012, ΑΠ 1049/2007, δημοσίευση ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1743/1991 ΕΕργΔ 51-982, ΕφΑΘ 3618/1990 ΝοΒ 38-1349). (ΕφΛαρ 390/218).

Η διαθεσιμότητα των εργαζομένων αποτελεί έναν αυτοτελή θεσμό προσωρινής αναστολής της σύμβασης εργασίας με καταβολή του μισού των αποδοχών την οποία μπορεί να επιβάλλει μονομερώς ο εργοδότης και ρυθμίζεται στο άρθρο 10 παρ. 1-3 του ν. 3198/1955, σύμφωνα με το οποίο οι επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις μπορούν, σε περίπτωση περιορισμού της οικονομικής δραστηριότητας τους, να θέτουν σε διαθεσιμότητα τους μισθωτούς τους η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τους τρεις μήνες ετησίως με καταβολή του μισού του μέσου όρου των τακτικών αποδοχών τους των δύο τελευταίων μηνών υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Στο νομοθέτη δεν αποκλείεται να θεσπίσει το θεσμό της διαθεσιμότητας στους εργαζόμενους στο δημόσιο προς το σκοπό της αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών του, ώστε κάποιοι υπάλληλοι να μετακινηθούν σε άλλες υπηρεσίες και κάποιοι άλλοι να αποχωρήσουν, ώστε η χώρα να ανταποκριθεί και στη σχετική δέσμευσή της για την αποχώρηση 150.000 δημοσίων υπαλλήλων μέχρι το 2015. Σύμφωνα όμως με την αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος), η επιλογή των εργαζομένων που τίθενται σε μια τέτοια κατάσταση δεν θα πρέπει να είναι ούτε αυθαίρετη ούτε επιλεκτική αλλά να γίνει με αντικειμενικά κριτήρια, υπηρεσιακά ή κοινωνικά, βάσει των ικανοτήτων, των προσόντων, της απόδοσης, της αρχαιότητας, της ηλικίας, της οικογενειακής και της οικονομικής κατάστασης των υπαλλήλων. Τούτο υπαγορεύει και η αρχή της αξιοκρατίας (άρθρο 103 παρ. 7 του Συντάγματος), η οποία επιβάλλει η πρόσβαση σε δημόσιες θέσεις αλλά και η διατήρηση των θέσεων αυτών από τους υπαλλήλους που τις έχουν καταλάβει να γίνεται με κριτήρια που συνάπτονται με την προσωπική αξία και ικανότητα των ενδιαφερομένων (ΣτΕ 2099/2000, 5094/1996, 3675/1996 κ.α.). Περαιτέρω, ο νομοθέτης έχει από το Σύνταγμα ευρύτατη εξουσία οργάνωσης των δημοσίων υπηρεσιών, τόσο ως προς τη δομή τους (σύσταση και κατάργηση Υπουργείων, Γενικών ή Ειδικών Γραμματειών, Γενικών Διευθύνσεων, αυτοτελών υπηρεσιών κ.λ.π.), όσο και ως προς τη σύσταση, την κατάργηση θέσεων και τη βαθμολογική κλίμακα των δημοσίων υπαλλήλων που καταλαμβάνουν τις θέσεις αυτές (ΣτΕ 1715, 1722/1983 (Ολομ.), 2934/1993, 3045-46/1997). Ωστόσο, οι μεταβολές που επιχειρεί ο νομοθέτης στις δομές της δημόσιας διοίκησης πρέπει να είναι προϊόν εμπεριστατωμένης μελέτης βασιζόμενης στις αρχές της διοικητικής επιστήμης, ώστε να τεκμηριώνεται ότι οι νέες ρυθμίσεις είναι ορθολογικές, διαρκείς και αποτελεσματικές και όχι περιστασιακές και αποσπασματικές (ΣτΕ 44/2000, 528/1999). Εξάλλου, στο άρθρο 80 του ν. 4172/2013 που ισχύει από την 23-7-2008, ορίζονται τα εξής 1. Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται στους δήμους οι θέσεις της ειδικότητας Σχολικών Φυλάκων ανεξαρτήτως κατηγορίας εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Οι υπάλληλοι, των οποίων οι θέσεις καταργούνται και εφόσον κατείχαν τις θέσεις αυτές την 9η Ιουλίου 2013, τίθενται σε διαθεσιμότητα σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ζ.2 του ν. 4093/2012 (Α` 222), όπως ισχύει. Οποιαδήποτε μετάταξη των ανωτέρω υπαλλήλων που τίθενται σε

διαθεσιμότητα έλαβε χώρα μετά την 9η Ιουλίου 2013 είναι αυτοδικαίως άκυρη. Με την ως άνω διάταξη οι σχολικοί φύλακες υπήχθησαν σε καθεστώς διαθεσιμότητας, η οργανική τους θέση καταργήθηκε, ενώ από την 23-07-2013 λαμβάνουν το ποσό που αντιστοιχεί στο 75% των αποδοχών τους για διάστημα οκτώ μηνών μετά το πέρας του οποίου (και εφόσον δεν μεταταχθούν ή μεταφερθούν) η υπαλληλική τους σχέση λύεται. Οι διατάξεις αυτές αντιστρατεύονται ευθέως τις προαναφερθείσες αρχές της αναλογικότητας, της αξιοκρατίας και της ορθολογικής διάρθρωσης των υπηρεσιών του Δημοσίου. Τούτο δε διότι η επιλογή των εργαζομένων που τίθενται σε μια τέτοια κατάσταση δεν γίνεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, όπως αυτά που προαναφέρθηκαν και επί πλέον η κατάργηση των παραπάνω οργανικών θέσεων δεν πραγματοποιείται στη βάση ολοκληρωμένης και εμπεριστατωμένης μελέτης αναδιάρθρωσης των δημοσίων υπηρεσιών αλλά στηρίζεται αποκλειστικά στο τυχαίο κριτήριο της κατάληψης θέσεων κατηγορίας ΔΕ των προαναφερόμενων ειδικοτήτων χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένες ανάγκες της καθεμίας ότι οι υπηρεσίες των υπαλλήλων αυτών των ειδικοτήτων, μολονότι δεν έχει συνταχθεί σχετικό οργανόγραμμα στη βάση των πραγματικών αναγκών τους. Τέλος, από τις διατάξεις των άρθρων 1 του Ν. 2112/20, 288, 361, 648, 652 ΑΚ προκύπτει ότι η επιχειρούμενη από τον εργοδότη μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας του μισθωτού παρέχει σε αυτόν το δικαίωμα να αξιώσει την επαναφορά της εργασιακής του απασχόλησης στην προηγούμενη κατάσταση (ΑΠ 1743/1991 ΕΕργΔ51, 982, ΕφΑθ 3618/1990 ΝοΒ. 389 1349).

Τα τελευταία έτη έχει δημοσιευθεί σημαντικός αριθμός αποφάσεων Πρωτοδικείων και Εφετείων ανά την Επικράτεια, οι οποίες κρυστολόγησαν ότι η θέση σε διαθεσιμότητα συνιστά προσβολή του πυρήνα των συνταγματικών δικαιωμάτων των διαθέσιμων υπαλλήλων και επιβάλλουν τον σεβασμό και την προστασία της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και την ισότιμη συμμετοχή στα δημόσια βάρη, την προστασία της εργασίας και την τήρηση της αρχής αναλογικότητας. Ενδεικτικά αναφέρω την υπ' αριθμ. 390/218 ΕΦΛαρ, 11/214 ΜΠΠρεβέζης, 281/215 ΜΠρΚέρκυρας, 339/218 ΜΠρΚέρκυρας, 22/215 ΜΠΒόλου, 2096/2014 ΜΠρΑθ, κλπ. Οι σχετικές αποφάσεις υποχρέωσαν τους Δήμους να αποδέχονται τις προσφερόμενες υπηρεσίες των σχολικών φυλάκων καταβάλλοντας πλήρως το σύνολο των νόμιμων αποδοχών τους, καθώς και αποδοχές υπερμερείας για το χρονικό διάστημα που έπαψαν να αποδέχονται τις υπηρεσίες τους.

Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής (άρθρο 2 του ν. 3582/2010, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, η Οικονομική Επιτροπή αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά, πλην των περιπτώσεων δικών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του δήμου, στις οποίες η άσκηση ένδικων μέσων είναι υποχρεωτική. Επίσης, αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο ποσό έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Όταν το αντικείμενο της δίκης είναι άνω του ποσού αυτού, τότε εισηγείται τη λήψη απόφασης από το δημοτικό συμβούλιο.Η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, πλην αυτών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης κατά τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η έλλειψη της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν η αρμοδιότητα ασκείται από το δημοτικό συμβούλιο. (προσθήκη υποχρεωτικότητας άσκησης ένδικων μέσων για δίκες που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του δήμου από 24.03.2022-ημερ. έναρξης ισχύος άρθρου 37 Ν.4915/22).

Στην ένδικη περίπτωση, δεν έχουμε προσδιορισμό ή μετατροπή της εργασιακής σχέσης για να είναι υποχρεωτική η άσκηση όλων των ένδικων μέσων, ακόμα και του έκτακτου μέσου της αίτησης αναίρεσως και το οποίο ασκείται μόνο για συγκεκριμένους λόγους όπως ορίζει το άρθρο 559 ΚΠΟΛΔ.

Κατόπιν των ανωτέρω, έχω την γνώμη, ότι τυχόν άσκηση αίτησης αναίρεσως δεν θα ευδοκιμήσει από το Δικαστήριο, λόγω της πάγιας και πλούσιας νομολογίας που έχει κρίνει ήδη το ζήτημα και ως εκ τούτου γνωμοδοτώ την μη άσκηση αναίρεσης κατά της ανωτέρω υπ' αριθμ. 67/22 απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Πατρών».

Κατόπιν τούτου, το σώμα πρέπει να αποφασίσει για τα παραπάνω.

Στη συνέχεια, τέθηκαν υπόψη του Δημάρχου/Πρόεδρου οι τοποθετήσεις και οι ψήφοι των μελών της επιτροπής.

Η Οικονομική Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 58 και του άρθρου 72 του ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 4623/2019 (ΦΕΚ Α'134) και το άρθρο 40 του Ν. 4735/20, την από 17-05-2022 γνωμοδότηση της Νομικής Σύμβουλου του Δήμου, Την υπ' αριθμ. 67/2022 απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Πατρών,

Αποφασίζει Ομόφωνα

- Κάνει δεκτή την εισήγηση της Νομικής Συμβούλου.
- Τη μη άσκηση αναίρεσης κατά της ανωτέρω υπ'αριθμ. 67/22 απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Πατρών, διότι δεν θα ευδοκιμήσει από το Δικαστήριο, λόγω της πάγιας και πλούσιας νομολογίας που έχει κρίνει ήδη το ζήτημα.

Στην ένδικη περίπτωση, δεν έχουμε προσδιορισμό ή μετατροπή της εργασιακής σχέσης για να είναι υποχρεωτική η άσκηση όλων των ενδίκων μέσων, ακόμα και του έκτακτου μέσου της αίτησης αναιρέσεως και το οποίο ασκείται μόνο για συγκεκριμένους λόγους όπως ορίζει το άρθρο 559 ΚΠΟΛΔ.

Κατά της παρούσας χωρεί προσφυγή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 227 Ν. 3852/2010, όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 118 του Ν.4555/18 (ΦΕΚ 133Α) «Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι».

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 236/2022

Κατόπιν συντάχθηκε το πρακτικό αυτό και υπογράφηκε όπως παρακάτω:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ-ΔΗΜΑΡΧΟΣ**ΤΑ ΜΕΛΗ**

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ-ΔΗΜΑΡΧΟΣ**

ΛΥΜΠΕΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ